

Župan Stričak sa suradnicima obišao istraživanja u Špilji Vindija

14.9.2023.

Špilju Vindija u Općini Donja Voća obišao je župan Varaždinske županije Anđelko Stričak u pratnji načelnice Općine Donja Voća Sanje Kočet, a obilasku su nazočili Sanja Kopjar, ravnateljica Javne ustanove „Priroda“ Varaždinske županije te vijećnik u Općinskom vijeću Općine Donja Voća Zlatko Kanjir.

S istraživanjima koja se provode u špilji Vindija upoznali su ih prof.dr.sc. Ivor Karavanić, redoviti profesor na Odsjeku za arheologiju Filozofskoj fakulteta u Zagrebu, inače voditelj istraživanja Špilje Vindije te prof. dr.sc.Ivor Janković s zagrebačkog Instituta za antropologiju.

Prof.dr.sc. Ivor Karavanić je izrazio zadovoljstvo što ima prilike raditi na ovom vrijednom i značajnom lokalitetu.

- Moram istaknuti kako u ovome istraživanju sudjeluju Odsjek za arheologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu, Institut za antropologiju u Zagrebu i Arheološki muzej u Zagrebu.

Svima nam je izrazito zadovoljstvo raditi na lokalitetu koji je jedan od najpoznatijih i najznačajnijih lokaliteta u svijetu za proučavanje problematike nestanka neandertalaca i dolaska ranih modernih ljudi u Europu te njihova suodnosa.

Lokalitet su prije nas istraživali Stjepan Vuković i akademik Mirko Malez i s poštovanjem ih spominjem. Ova naša današnja istraživanja usmjerena su na primjenu najnovijih metoda u znanosti, na sedimentu, odnosno na profilima Vindije koji su nam još ostali, uz minimalnu destrukciju tih profila. Ne lovimo nalaze nego jednostavno suvremene metode primjenjujemo da bismo riješili određena pitanja koja se tiču kronologije - kada su točno ovdje boravili zadnji neandertalci te kada su rani moderni ljudi došli.

Između ostalog, želimo utvrditi koja je fauna ovdje još bila prisutna, a mi praktički nemamo fosilnih zapisa za faunu. Također, uzet će se uzorci za mikromorfologiju, dakle dobiti će se mnogi podaci vezani za taloženje sedimenata te čak možda i korištenje prostora koji prije jednostavno nisu bili dostupni. Sve to skupa još više podiže rejting Vindije. Svakako i objava u poznatim časopisima, ali prije svega toga treba provesti puno laboratorijskog rada i objediniti rezultate. Posebno smo zahvalni za lokalnu podršku, Županiji i Općini te Javnoj ustanovi „Priroda“ i Varaždinske županije. Što se tiče planova za špilju Vindija, nadamo se da ćemo ih iznijeti zajedničkim snagama – rekao je Karavanić.

Župan Anđelko Stričak je istaknuo kako se slijedeće godine obilježava šezdeset godina od zaštite ovog lokaliteta.

-Špilja Vindija možda nije najpoznatija špilja te vrste u svijetu, ali je svakako najznačajnija. Upravo zbog toga, Varaždinska županija u suradnji sa svojom Javnom ustanovom „Priroda“ te s Općinom Donja Voća i cijelim timom znanstvenika različitih profila, poduzima sve da se ova špilja dodatno zaštiti, a isto tako i istraži.

Vjerujem da će rezultati istraživanja dati pregled koji će biti zanimljiv znanstvenicima ne samo kod nas, nego i u svijetu te da će se opet čuti za špilju Vindija, a time i Donju Voću kao i za Varaždinsku županiju.

Slijedeće godine obilježavamo 60. godišnjicu od zaštite ovog lokaliteta, a do tada bi voljeli izraditi Konzervatorsku studiju, gdje bi na jednom mjestu bila pohranjena sva prijašnja istraživanja, a također i plan na koji način je zaštititi. Inače krajnji cilj nam je da se

na području općine Donja Voća izgradi prezentacijski centar koji bi trebao u sebi sadržavati sve one znanstvene discipline koje su važne kako za zaštitu, tako i za daljnja istraživanja-pojasnio je župan Stričak.

Načelnica Općine Donja Voća, Sanja Kočet istaknula je kako joj je izrazito zadovoljstvo kao općinskoj načelnici da se radi na zaštiti Špilje Vindija koja je unazad godinama bila izložena prirodnim procesima i devastaciji od strane ljudi.

- Unazad nekoliko godina izdvojili smo određena financijska sredstva pa smo krenuli od zaštite i popravka špilje koja je bila otvorena i bila joj je probijena ograda. Nakon toga postavili smo i videonadzor u suradnji s Javnom ustanovom, a krenuli smo i u češći obilazak i kontrole samog lokaliteta - rekla je načelnica Općine Donja Voća Sanja Kočet te je dodala kako je ovo samo početak jedne jako dobre suradnje između svih nadležnih institucija.

Sanja Kopjar, ravnateljica Javne ustanove „Priroda“ Varaždinske županije je napomenula kako je Špilja Vindija zaštićeno prirodno i kulturno dobro Republike Hrvatske, ona je paleontološki spomenik prirode, a isto tako i arheološko nalazište čija vrijednost i značaj prelaze lokalne, regionalne i nacionalne okvire

-Špilja se nalazi unutar područja ekološke mreže Natura 2000 za koje smo kao ustanova u protekle dvije godine izrađivali plan upravljanja. U sklopu izrade tog plana pokušali smo okupiti svi relevantnu znanstvenu i stručnu javnost koja nam je svojim doprinosom pomogla definirati aktivnosti koje će se provoditi u narednih desetak godina vezano uz zaštitu i očuvanje ovog područja, između ostalih i špilje Vindija.

Vezano uz špilju Vindija, u tijeku su brojne aktivnosti. Uz zaštitna arheološka istraživanja, trenutno je u izradi Studija, odnosno Konzervatorski elaborat u sklopu kojeg će po prvi put na jednom mjestu biti objedinjena sva dosadašnja provedena istraživanja vezana uz špilju Vindija. Studiju izrađuje Zavod za paleontologiju i geologiju kvartara HAZU-a, a sredstva su djelomično osigurana od strane Ministarstva kulture i medija.

Od Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost osigurana su sredstva za izradu projektne dokumentacije koja će osigurati zaštitu i unutrašnje uređenje špilje.

S obzirom da sveobuhvatna interpretacija prirodnih i kulturnih vrijednosti špilje nije moguća na samom lokalitetu, Varaždinska županija pokrenula je aktivnosti vezane uz planiranje i projektiranje Interpretacijskog centra Vindija u Donjoj Voći-rekla je Kopjar te dodala kako je slijedeća godina obljetnička godina koja će biti obilježena i prigodnim aktivnostima.

Prof.dr.sc.Ivor Janković je rekao kako mu je jako drago što se ponovo pokrenula ovakvo, iako ograničenog opsega, ali zaštitno istraživanje špilje Vindija.

- Budući da već 20-ak godina osobno radim prvenstveno na paleoantropološkim vrijednim nalazima ovog lokaliteta, nadamo se da ćemo napredovanjem znanosti otvoriti još mnoga pitanja koja nismo riješili, a ujedno se nadamo da ćemo uz provođenje ovih zaštitnih iskopavanja i uzimanja svih tih uzoraka, novim analitičkim metodama, moći doći i bliže odgovorima te na taj način doprinijeti, ne samo u znanstvenom smislu, nego i u evaluaciji ovog lokaliteta, zaštititi ali i prezentaciji putem planiranog interpretacijskog centra - kazao je znanstveni savjetnik prof.dr.sc. Ivor Janković.

